

vleugelformule verschaffen zekerheid. Zoo zijn dan in deze eeuw vijf vondsten van dien zeldzamen vogel geconstateerd.

T.

De Spreeuw. Dr. Koch zond ons een overdrukje uit het Orgaan van de Club van Nederlandsche Vogelkundigen, houdende „verdere gegevens van geringde Spreeuwen”, verkregen door hem en J. P. Bouma op het ringstation Wassenaar. De resultaten van dat station bestrijken het gebied van Finland tot den mond van de Taag en tot de westpunt van Ierland.

Engeland en Ierland zijn het voornaamste overwinteringsgebied voor die Spreeuwen. Uit Noorwegen komen geen Spreeuwen in Wassenaar door, dus die Noren gaan wel direct over zee naar Schotland. De hoofdweg naar Groot Brittannië gaat blijkbaar langs onze kust en dan over het Nauw van Calais. Over een belangrijke directe trek van onze Noordzee-eilanden naar Engeland bestaat nog twijfel; zeer terecht doet Wassenaar daaromtrent een beroep op de activiteit van het Trekstation Texel. Wanneer in September en October eens een paar duizend Spreeuwen geringd werden op Texel-Vlieland-Terschelling, dan zou er al heel spoedig geen twijfel meer bestaan.

We beginnen „de Spreeuw” nu al vrij aardig te kennen. Dr. Kluyver heeft ons veel geleerd over onze broedspreeuwen, Wassenaar zeer veel over de trekspreeuwen, maar we zijn er nog lang niet. Hebben we in Nederland spreeuwengroepen als standvogels? Waar, wanneer en hoe vormen zich de trekroepen van hier uitgebroede jonge spreeuwen?

T.

Van Hermelijnen. In den strengen winter van 1928 had een hermelijn in een groote molsloop onder een doornheg, zijn verblijfplaats ingericht. Ik groef deze uit en vond tevens haar slaapnest. Dit was iets bijzonders. Het was geheel vervaardigd van meezenveeren, gemengd met een enkel veertje van roodborstjes en kuifleeuwerek. Toen ik het geheele nest samendrukte was het nog zoo groot als een groote cocosnoot.

Hoeveel meezen door deze hermelijn het slachtoffer zijn geworden, daar is geen gissing van te geven.

Nadien heb ik des winters verschillende malen nesten van hermelijnen gevonden en steeds met hetzelfde gevolg, doch nimmer zooveel meezenveeren als in 1928. Het verschil van het materiaal voor den bouw van het slaapnest, heb ik opgemerkt, zit in hoofdzaak in de landstreek waar het wordt gevonden. Vindt men een nest op terreinen waar vele oude knotwilgen staan, wat in deze streken ook het geval is, dan vindt men steeds veel meezenveeren in tegenstelling met vlak of boschrijk terrein, waar slaapnesten in hoofdzaak van haar van verschillende diersoorten zijn gemaakt. De oorzaak zit volgens mijn meening, dat bij koude vele meezen in de oude holle knotwilgen des nachts slapen. Wanneer de meezen zich niet voldoende vertoonen zoeken de hermelijnen alle gaatjes en holen in de knotwilgen af en door haar slanken lichaamsbouw kan zij uit alle kleine hoekjes de slapende vogels bemachtigen. Bij spoor sneeuw is dit herhaaldelijk door mij geconstateerd. Lange rijen knotwilgen wordt in een nacht door de hermelijn afgezocht. Die des winters buiten verblijf houden zijn meestal oude mannetjes, wijfjes verblijven meer in hooibergen en zaadschuren. Het is echter een feit, dat zij voor den landbouw zeer nuttig is, door het zeer groote aantal muizen die zij verdelgt.

Het zou wenschelijk zijn, dat ook op andere plaatsen in ons land eens naar bovenstaande een onderzoek werd ingesteld. De verblijfplaatsen van hermelijnen zijn gemakkelijk te vinden, althans wanneer het in den morgen tusschen 5 en 6 uur heeft gesneeuwd, daar de hermelijn tot laat in den morgen jaagt.

Veessen, 18 Mei '36.

H. VAN HUFFELEN.

Planten in de volksgeneeskunde. Naar aanleiding van de opmerkingen, die G. W. Jongens in de Februari-afl levering van *De Levende Natuur* maakt omtrent planten in de volksgeneeskunst op Terschelling wil ik er op wijzen, dat de *Plantago major* (Grote Weegbree) ook in andere streken van ons land nog als heelmiddel gebruikt wordt. Zo worden in de streek langs de Utrechtse Vecht (Maarssen, Breukelen, Nieuwersluis, Loosdrecht, Loenen, Vreeland) de verse bladeren van genoemde plant aangewend ter genezing van wonden. In mijn jeugd heb ik meermalen gezien, dat een arbeider, die zich de vinger verwondde, dadelijk een weegbreeblad (wegeblad) zocht, om er het gewonde lichaamsdeel in te wikkelen.

Dit is geheel in overeenstemming met hetgeen we bij vele oudere medici-kruidkundigen vinden. In het werkje van Dr. W. L. de Vreese, *Middel-nederlandse Recepten en Tractaten*, blz. 94, lezen we (nr. 351): „Weghebrede ghedrocht (= gedroogd) heelt wonden” en (nr. 352): „Weghebrede ghestampt heelt wonden”. *Dodonaeus* (1518—1585) zegt op blz. 149 van zijn *Cruydt-boeck* (Ed. 1644): „Wechbre doet alle bloet-loop ophouden: sij heelt alle wonden ende open gaten, ende voorts alle sweeringen, ende soo wel oude als versche zeeren”. Bij *Joh. Beverwijck* (1594—1647), *Lof der Heel-konste*, blz. 35 (Ed. 1651) vinden we: „Het Sap van Weegh-bre, gelijk Galenus schrijft, is seer bequaem tot alle bloetstorting, die uijt door-eten der Aderen veroorsaect werdt”.